

ONTWERPBESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

Betreft : WnbG ontwerpbesluit
Zaaknummer : OD.367111
Aanvrager : Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland
Locatie : Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever'

A. Besluit

1. Onderwerp aanvraag
2. Besluit
3. Procedure
4. Zienswijze
5. Wijzigingen t.o.v. ontwerpbesluit

B. Voorschriften**C. Overwegingen**

1. Wettelijk kader
2. Inhoudelijke beoordeling aanvraag
3. Conclusie

D. Samenhangende besluiten**E. Kennisgeving****A. ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND****A.1 Onderwerp aanvraag**

U bent voornemens om meerdere vormen van populatiebeheer van de grauwe gans (*Anser anser*), brandgans (*Branta leucopsis*), grote Canadese gans (*Branta canadensis*), kleinste Canadese gans (*Branta hutchinsii minima*) en Nijlgans (*Alopochen aegyptiaca*) uit te voeren in het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Deze activiteiten zijn beschreven in uw Faunabeheerplan Ganzen Noord-Holland 2021-2024¹, dat op 13 juli 2021 door ons College is goedgekeurd. De activiteiten, die u via het door u zogenoemde gecoördineerde beheer in het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' uit gaat voeren, vinden plaats op basis van de door ons College afgegeven provinciale ontheffing voor het populatiebeheer van bovengenoemde ganzensoorten² en de door ons College afgegeven provinciale opdracht Nijlgans³.

De activiteiten die u ten behoeve van ganzenbeheer gaat uitvoeren zijn weergegeven in tabel 1. Het populatiebeheer van de ganzen⁴ betreft koppelreductie (doden van broedparen van 1 februari tot en met 31 maart), voorjaarschot (doden van ganzen van 1 maart tot en met 30 april), nazomerafschot (doden van kleine lokale populaties niet zijnde grauwe ganzen van 1 augustus tot en met 30 september), nestbehandeling (jaarrond eieren behandelen/dompelen) en de ruivangsten (vangen en doden van ruiende ganzen met gebruik van CO2 van 1 mei tot en met 15 juli). Een nadere beschrijving van de activiteiten heeft u beschreven op pagina 18-20 van de door u aangeleverde Passende beoordeling (hierna: PB, zie bijlage 1 bij dit besluit).

¹ Op uw website te vinden op <https://fbnoordholland.nl/publicaties>

² De ontheffing met kenmerk OD.357591, d.d. 1 februari 2022, geldig tot en met 31 januari 2024

³ De opdracht met kenmerk 1151887/1151928, d.d. 10 december 2018, geldig tot en met 30 november 2024

⁴ Het populatiebeheer van ganzen ziet uitsluitend op de in de vergunning zogenoemde standganzen, welke ganzen betreffen die jaarrond in Nederland verblijven en in Nederland broeden)

Tabel 1. Ganzenbeheeractiviteiten, weergegeven per type, periode, tijd en soort. N.b. de Indische gans is geen onderdeel van uw aanvraag. Bron: "Passende beoordeling ganzenbeheer, Natura 2000-gebieden: 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever', 'Naardermeer' en 'Oostelijke Vechtplassen'", met projectcode FNFB2102, d.d. 24 december 2021, p. 18.

#	Maatregel	Periode	Restricties	Soort
1	Koppel- voorjaarsafschot	1 februari t/m 30 april	1 voor zonsopkomst tot 1 uur na zonsondergang	1,2,3,4
2	Nazomer afschot	1 augustus t/m 30 september	1 voor zonsopkomst tot 1 uur na zonsondergang	2,3,4
3	Nestreductie	Jaarrond	Overdag	1,2,3,4
4	Ruivangsten	1 mei t/m 31 juli	Overdag	1,2,3

*Soort: grauwe gans (1), brandgans (2), Canadese gans (groot en klein) (3), nijlgans en Indische gans (4)

Om op locatie te komen zal het Natura 2000-gebied met voertuigen en/of vaartuigen worden betreden. Tijdens het verplaatsen binnen het Natura 2000-gebied wordt gebruik gemaakt van bestaande wegen en paden. U gebruikt ook boten, waarmee u met een snelheid van maximaal 5 km/u vaart, wat lager is dan de maximale toegestane vaarsnelheid in het gebied. U voert ook afschot uit vanaf/vanuit deze boten.

Ruivangsten worden uitgevoerd door te voet op het land, of met meerdere boten te water rustig ruiende ganzen op te drijven richting een op het land opgebouwde vangkraal. Na de vangst worden ganzen in een container geleid waar ze worden gedood met behulp van CO₂.

Koppelreductie, voorjaarsafschot en nazomerafschot wordt dat uitgevoerd door maximaal 2 jagers per deelgebied met geweer, die gelijktijdig en gezamenlijk actief zijn en de volgende middelen inzetten:

- Hagelgeweer (kaliber 12);
- Kogelgeweer (maximaal kaliber .243);
- Geluiddemper;
- Drone met warmtebeeldcamera;

Het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever bestaat uit twee deelgebieden, één ten westen en één ten oosten van Huizen. U verdeelt uw uitvoering over deze twee deelgebieden. De deelgebieden heeft u op kaartmateriaal weergegeven in bijlage 28 van de PB (zie bijlage 1 bij dit besluit). Per deelgebied wordt er maximaal 2 dagen per week uitgevoerd, zodat er 5 dagen in de week in elk deelgebied geen verstoring optreedt. In totaal wordt er dus, verspreid over de twee deelgebieden, maximaal 4 dagen per week uitgevoerd in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Hierbij wordt er altijd maar in één deelgebied tegelijkertijd uitgevoerd, zodat er te allen tijde rust kan worden gegarandeerd in het andere deelgebied. Per uitvoeringsdag zijn maximaal twee uitvoerders actief, die gezamenlijk optrekken en dus beide altijd maar in één deelgebied aanwezig zijn. Per uitvoeringsdag worden maximaal 60 schoten genomen. U gebruikt daarnaast geluiddempers, om zo akoestische verstoring te minimaliseren. De voordelen van het gebruik van een geluiddemper licht u in detail toe in uw PB op pagina 22-25.

De uitvoering van de activiteiten is in handen van een door u zogenoemd 'Gecoördineerd Beheerteam', wat onder de algehele coördinatie van de Faunabeheereenheid Noord-holland (hierna: FBE) staat.

A.2 Besluit

Wij zijn voornemens de aanvraag van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland om een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb voor gecoördineerd ganzenbeheer in het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' te verlenen. De beschrijving van het project in de aanvraag en eventuele bijlagen maken onderdeel uit van deze vergunning.

Het besluit treedt op de datum van verzending in werking en is geldig tot en met 30 november 2024.

A.3 Procedure

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

De aanvraag wordt behandeld met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Deze aanvraag is door ons ontvangen op 24 december 2021 en geregistreerd onder kenmerk OD.367111.

A.4 Zienswijze

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Postbus 2095, 1620 EB Hoorn onder vermelding van het zaaknummer dat op het ontwerpbesluit staat vermeld.

A.5 Wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluit <P.M.>

B. VOORSCHRIFTEN EN BEPERKINGEN

Wij verbinden aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

1. U als vergunninghouder dient ervoor zorg te dragen dat aan alle binnen de vergunde activiteiten werkzame personen, waaronder het personeel van derden, een toereikende schriftelijke instructie is verstrekt die is gericht op het voorkomen en uitsluiten van activiteiten die tot gevolg (kunnen) hebben dat de aan de vergunning verbonden voorschriften niet worden nageleefd.
2. Alle door of namens gedeputeerde staten gegeven aanwijzingen dienen onverwijld te worden opgevolgd.
3. Indien bij de uitvoering van de vergunde handelingen incidenten plaatsvinden waardoor onbedoeld schade aan het Natura 2000-gebied optreedt, waaronder ook het vrijkomen van schadelijke stoffen valt, dient hiervan onverwijld melding te worden gemaakt aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord via postbus@odnhn.nl, onder overlegging van alle relevante gegevens.
4. De uitvoering van de activiteiten dient te worden afgestemd met de natuurbeheerder.
5. Broedeilanden van de visdief dienen niet te worden betreden bij de uitvoering van de activiteiten.
6. Om aantasting van nestplaatsen van de aangewezen broedvogel visdief te voorkomen dienen de vangkraal en container gedurende de ruivangsten op minimaal 350 meter afstand van in gebruik zijnde nestplaatsen geplaatst te worden.
7. Nazomerafschot (van 1 augustus tot en met 30 september) kan niet worden toegepast op de grauwe gans.
8. Bij afschot dient te allen tijde gebruik gemaakt te worden van een geluiddemper.
9. Uitvoering van afschot dient maximaal op 2 dagen per week plaats te vinden per deelgebied⁵.
10. Er zijn bij afschot maximaal twee uitvoerders actief per deelgebied en deze dienen gezamenlijk op te treden.
11. Uitvoering van afschot vindt per dag slechts in één deelgebied plaats.
12. Er worden per dag per deelgebied maximaal 60 schoten genomen.
13. De activiteiten vinden uitsluitend plaats binnen de grenzen van de provincie Noord-Holland.

Wij wijzen u erop dat als u activiteiten niet conform de aanvraag en de voornoemde voorschriften en beperkingen uitvoert u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de activiteiten ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

C. OVERWEGINGEN

C.1 Wettelijk kader

Bevoegdheid tot vergunningverlening

Op grond van artikel 1.3, eerste lid Wnb, in samenhang met artikel 2.7, tweede lid Wnb zijn Gedeputeerde Staten van de provincie met betrekking tot projecten of activiteiten, tenzij anders bepaald, waar het project of de activiteit wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht, het bevoegd gezag ten aanzien van de beoordeling van een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid Wnb.

Beoordeling aanvraag

⁵ De deelgebieden zijn op kaartmateriaal weergegeven in bijlage 29 van de PB, en zijn terug te vinden bijlage 1 bij dit besluit.

Op grond van artikel 2.7, tweede lid Wnb is een vergunning vereist voor het uitvoeren van projecten die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Zodanige projecten zijn in ieder geval projecten die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Instemming

Het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' ligt deels in de provincies Flevoland en Utrecht. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 1.3, derde lid Wnb is dit besluit tot stand gekomen in overeenstemming met de provincies Flevoland en Utrecht.

Beschermde gebieden

De aanvraag heeft betrekking op het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever'. Het Natura 2000-gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied.

Natuurlijke kenmerken van het gebied

Voor een omschrijving van de doelen en hun staat van instandhouding wordt verwezen naar de gebiedendatabase (www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland).

C.2 Inhoudelijke beoordeling aanvraag

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in vier stappen:

1. identificeren mogelijke negatieve effecten op het Natura 2000-gebied;
2. toets aan de instandhoudingsdoelstellingen;
3. bepalen van cumulatieve effecten vanwege de uitvoering van andere activiteiten;
4. noodzaak tot het nemen van mitigerende of andere maatregelen om eventuele negatieve effecten te beperken.

Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij gebruik gemaakt van de bij de vergunningaanvraag ingediende documenten:

- Uw aanvraag van 24 december 2021;
- Het rapport "Passende beoordeling ganzenbeheer, Natura 2000-gebieden: 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever', 'Naardermeer' en 'Oostelijke Vechtplassen'", met projectcode FNFB2102, d.d. 24 december 2021 (hierna: PB, zie bijlage 1 bij dit besluit)

Daarnaast hebben wij ook gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- Profielendocumenten (Min LNV, 2008);
- Het definitieve aanwijzingsbesluit van het natuurgebied (Min E&L);
- De ontheffing met kenmerk OD.357591, d.d. 1 februari 2022;
- De opdracht met kenmerk 1151887/1151928, d.d. 10 december 2018.

Identificeren mogelijke negatieve effecten.

De mogelijke effecten van de voorgenomen ganzenbeheeractiviteiten zijn te onderscheiden in drie groepen die een vergelijkbaar type verstoring genereren:

1. Beheer middels afschot (koppelreductie, voorjaarsafschot en in de nazomer);
2. Beheer middels ruivangsten;
3. Beheer middels nestbehandeling.

Met de effectenindicator⁶ heeft u bepaald welke elementen van de voorgenomen activiteiten moeten worden beoordeeld op negatieve significante effecten. U heeft gekozen voor activiteiten waarvoor storingsfactoren reeds zijn bepaald, waarbij u de effectenindicator heeft geraadpleegd voor de activiteiten 'jacht' en 'waterrecreatie'. Voor de activiteit jacht heeft u gekozen omdat de mogelijke invloed van faunabeheer maatregelen (het wegnemen van soorten, verstoring door geluid en de optische verstoring) overeenkomstig is met jacht. Aanvullend is bij het de maatregel ruivangsten ook de activiteit waterrecreatie gekozen, dit omdat gedurende deze maatregel ganzen bijeen worden gedreven met behulp van boten.

Mogelijke storingsfactoren die gepaard gaan met de voorgenomen ganzenbeheeractiviteiten in het Natura 2000-gebied zijn volgens u:

1. verontreiniging door vervoersbewegingen van en naar locaties beoogde maatregel;
2. verstoring door geluid: aanwezigheid mensen, voertuigen, schoten, drone en alarmerende ganzen;

⁶ <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator.aspx>

3. verstoring door licht: koplampen van voertuigen bij betreding vóór zonsopkomst of na zonsondergang;
4. verstoring door trilling: bij verplaatsingen door het gebied met voertuigen;
5. optische verstoring: aanwezigheid van mensen, voertuigen, drone en vangmateriaal;
6. verstoring door mechanische effecten, gebruik van voertuigen;
7. verandering in populatiedynamiek, aantal ganzen.

Een uitgebreide uitwerking van de effectbeoordeling heeft u beschreven op pagina 21-26 van de PB (zie bijlage 1 bij dit besluit).

De storingsfactoren 'oppervlakteverlies' en 'bewuste verandering soortensamenstelling' sluit u bij de voorgenomen ganzenbeheeractiviteiten in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever op voorhand uit. De beoogde activiteiten zijn van tijdelijke aard en het beschikbare oppervlak van habitattypen en doelsoorten gaat niet achteruit. De soortensamenstelling zal daarnaast niet worden aangepast, aangezien er geen inheemse soorten in hun volledigheid worden verwijderd en er ook geen nieuwe soorten worden geïntroduceerd. Wij zijn het eens met deze keuze.

Bij de uitvoering van afschot voor zonsopgang en na zonsondergang kan van 1 februari tot en met 30 april en van 1 augustus tot en met 30 september lichtverstoring plaatsvinden (zie punt 2), bijvoorbeeld door de koplampen van voertuigen tijdens het verplaatsen van of naar de locatie. Aangezien eventuele lichtverstoring incidenteel en kortstondig zal plaatsvinden in een periode waarin het Natura 2000-gebied minder van belang is voor vogelsoorten waarvoor het gebied is aangewezen, worden volgens u geen significant negatieve effecten verwacht op de doelsoorten en instandhoudingsdoelstellingen. Effecten door lichtverstoring sluit u derhalve dus op voorhand ook uit. Wij zijn het eens met deze redenering.

Vervoersbewegingen omvatten incidenteel gebruik van gemotoriseerde voertuigen. Het beoogde gebruik van voertuigen past volgens u binnen het huidige gebruik in het gebied en hiervoor zullen dus weinig tot geen extra verkeerswegingen plaatsvinden. Derhalve worden door u geen significant negatieve effecten verwacht op de instandhoudingsdoelen door verontreiniging als gevolg van de beoogde maatregelen. U sluit significante negatieve effecten door verontreiniging dus uit. Wij kunnen ons vinden in deze redenering.

Door inzet van een drone wordt het gebruik van voertuigen en betreden van de gebieden voor het lokaliseren van nestlocaties van ganzen geminimaliseerd. Uit onderzoek blijkt dat verstoring van (broed)vogels door drones doorgaans beperkt blijft tot de momenten van stijgen en dalen. Tellingen van de kolonie purperreigers, welke met behulp van een drone in Natura 2000-gebied Naardermeer zijn verricht, hebben bijvoorbeeld geen verstorend effect gehad op de purperreiger. Hierbij werd een vlieghoogte van 30 meter aangehouden.

Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

Passende beoordeling

Wanneer een project niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende gebied, dient de initiatiefnemer op grond van artikel 2.8, eerste lid van de Wnb passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied op te stellen.

Beheerplan

Voor elk Natura 2000-gebied moet een beheerplan worden opgesteld. Het beheerplan bevat gedetailleerde informatie over de aanwezigheid van natuurwaarden, de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en de instandhoudingsmaatregelen die daartoe getroffen dienen te worden. Het beheerplan beschrijft daarnaast welke activiteiten en ontwikkelingen het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

Voor het relevante Natura 2000 gebied is het beheerplan vastgesteld. Wij hebben het beheerplan bij deze aanvraag betrokken. Het betreft het door het Rijk opgestelde "Natura 2000-beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023, Eemmeer & Gooimeer Zuidoever". Het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' is een onderdeel van het IJsselmeergebied en is derhalve door het Rijk gezamenlijk met andere Natura 2000-gebieden in één overkoepelend beheerplan gevoegd. In het beheerplan worden toetsingskaders geschetst voor vergunningverlening voor toekomstige activiteiten, waaronder jacht, wildbeheer en schadebestrijding. Uw aanvraag ziet op activiteiten die worden uitgevoerd ten behoeve van populatiebeheer (wildbeheer). Derhalve zijn deze toetsingskaders dus bij uw aanvraag van toepassing.

Een uitwerking van de toetsingskaders voor jacht, wildbeheer en schadebestrijding zijn in een ander document terug te vinden, getiteld "Natura 2000-beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023, Toetsingskaders". In het toetsingskader voor jacht, wildbeheer en schadebestrijding worden 35 verschillende vormen van het vangen en doden van verschillende diersoorten beoordeeld op mogelijke effecten op doelsoorten en habitattypen waarvoor in verschillende Natura 2000-gebieden instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd. Het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer' Zuidoever wordt in het toetsingskader geschaard onder de Veluwerandmeren.

Als uit het toetsingskader volgt dat er bij de uitvoering van een activiteit kans is op schadelijke effecten, dan kan de activiteit niet zonder vergunning worden toegestaan. Met betrekking tot ganzen worden in het toetsingskader de volgende drie activiteiten getoetst: i. het schudden en rapen van eieren (i.e. nestbehandeling) van overzomerende ganzen (i.e. standganzen), ii. het doden van overzomerende ganzen voor de voet (i.e. afschot), iii. het vangen van overzomerende ganzen met behulp van netten. Uit het toetsingskader blijkt dat nestbehandeling van standganzen geen significante effecten op instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwerandmeren (inclusief Eemmeer & Gooimeer Zuidoever) heeft. Nestbehandeling van standganzen is derhalve vrijgesteld van vergunningplicht in het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever'. Deze activiteit toetsen wij in deze vergunning verder niet. Uit het toetsingskader blijkt dat significante effecten op doelsoorten niet zijn uit te sluiten bij het afschot van standganzen. Dit betreft dus een vergunningplichtige activiteit. Bij het vangen van standganzen met behulp van netten kunnen significante negatieve effecten ook niet worden uitgesloten. Wij beschouwen dit echter niet als eenzelfde activiteit als ruivangsten. De activiteit ruivangsten wordt niet in het toetsingskader beschreven. Omdat het vangen van standganzen met netten al wordt beoordeeld als zijnde vergunningplichtig, gaan wij er voor de zekerheid vanuit dat een vergunningplicht ook van toepassing is voor de activiteit ruivangsten.

Effecten op broedvogels

Het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever is aangewezen voor de broedvogel visdief (A193). De activiteiten kunnen mogelijk leiden tot verstoring van broedgevallen, afhankelijk van de locatie en de duur van de verstoring. De visdief komt verspreid over het gebied voor. De visdief broedt vooral in kustgebieden op kale of schaars begroeide terreinen, bij voorkeur op eilanden of kwelders. Bekende (potentiële) broedlocaties van de visdief in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever van de afgelopen 10 jaar zijn op kaartmateriaal weergegeven in bijlage 7 van de PB (zie bijlage 1 bij dit besluit). Na 2001 is de instandhoudingsdoelstelling voor de visdief als broedvogel in het gebied niet meer behaald. Vanaf 1990 en tussen 2007-2019 is lokaal geen trend aantoonbaar. Landelijk is de broedvogeltrend voor de visdief negatief, en laat de trend zowel vanaf 1990 als tussen 2007-2019 een matige afname zien. Bij de uitvoering van de ruivangsten ontziet u de nestlocaties van de visdief, omdat de soort gevoelig is voor verstoring. Gedurende de uitvoering van de activiteiten betreedt u niet de broedeilanden waar de visdief op broedt. U plaatst de vangkraal en vangcontainer niet binnen een straal van 350 meter van in gebruik zijnde nestplaatsen. Tijdens het bijeendrijven van de ganzen zal volgens u enkel sprake zijn van sporadische en kortstondige verstoring van de visdief. Hierdoor verwacht u geen negatieve effecten op de visdief. De overige activiteiten hebben geen overlap met de broedperiode van de visdief. Gedurende de vestigingsperiode (april) kunnen de nestplaatsen van de visdief volgens u kortstondig worden verstoord door optische verstoring (aanwezigheid faunabeheerder) en geluidsverstoring van een schot. Door de binding van broedvogels met het nest en territorium, zullen de visdieven minder snel verjaagd worden. Bij een verstoring zullen ze, als ze toch kortstondig opvliegen, snel terug keren naar het nest. Doordat de verstoring van afschot slechts kortdurende impulsverstoringen betreft met een lage frequentie is een significant effect op de instandhoudingsdoelstelling van de visdief volgens u op voorhand uitgesloten.

Effecten op niet-broedvogels

Het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' is aangewezen voor de niet-broedvogels fuut (A005), aalscholver (A017), kleine zwaan (A037), grauwe gans (A043), smient (A050), krakeend (A051), slobbeend (A056), tafeleend (A059), kuifeend (A061), nonnetje (A068) en meerkoet (A125).

Voor de smient (A050) is het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever voornamelijk van belang als slaapplek. Hierbij wordt in het bijzonder tussen zonsondergang en zonsopkomst gebruik gemaakt van open wateren, in de periode september tot en met maart, met een piek in de maanden november tot en met februari. De activiteit koppelreductie en voorjaarsafschot van ganzen vindt plaats vanaf februari tot eind april. Het nazomerafschot vindt plaats in de periode van augustus tot eind september. De uitvoering van de activiteiten vertoont dus overlap met de aanwezigheid van de smient in het gebied. De locaties waar het koppelafschot, voorjaarsafschot en nazomerafschot plaatsvindt betreffen geen open water waar de slaapplekken van de smient zich bevinden.

Het uitvoeren van koppelreductie, voorjaars- en nazomerafschot kan in de periode februari – maart en september vindt maximaal 2 keer per week per deelgebied plaats, waarbij te allen tijde in circa 50% van het Natura 2000-gebied rust behouden wordt. Deze werkwijze leidt tot kortstondige verstoring van individuen en kleine groepen van de smient. De functie van slaapplek zal volgens u echter ongemoeid blijven. Significante effecten op de instandhoudingsdoelen voor de smient verwacht u derhalve niet verwacht.

Bij ganzenbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen trekganzen (overwinterende ganzen) en standganzen (jaarrond in Nederland verblijvende en in Nederland broedende ganzen). De populatie ganzen in de zomer (de zomerpopulatie) bestaat uit standganzen. De zomerpopulatie wijkt af van de winterpopulatie. Dit komt omdat de winterpopulatie zowel de standganzen als de in de winter binnengekomen trekganzen omvat. De aanwijzing van het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' geldt voor overwinterende ganzen en niet voor standganzen die in de zomerperiode in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever aanwezig zijn.

De grauwe gans (A043) is in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever het gehele jaar aanwezig. Vanaf begin oktober migreren trekganzen van deze soort uit het buitenland richting Nederland. Vanaf oktober tot en met februari is er dus een piek in de aantallen, door de komst van de trekganzen. Vanaf februari migreren deze ganzen weer Nederland uit, en begin maart zijn de meeste overwinterende trekganzen weer vertrokken. Het aantal ganzen in de winter is in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever de laatste jaren licht toegenomen, maar laat geen duidelijke trend zien. Landelijk kent de populatie van de grauwe gans in de winter een positieve trend met een significante toename.

Het ganzenbeheer in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever richt zich vanaf februari volledig op de standganzen. In februari zijn de aanwezige ganzen zowel standganzen als trekganzen. In deze periode is het verschil tussen standganzen en trekganzen te herkennen aan hun gedrag. Ganzen kennen een stevige paarpand, waarbij man en vrouw vooral gepaard optrekken. In de wintermaanden zijn ze vaak nog vergezeld van jongen van dat jaar. In groepen ganzen kunnen met zorgvuldig observeren families worden onderscheiden. De paarband kan vanaf het tweede levensjaar ontstaan. In de loop van de winter lossen de grote groepen op en vallen uiteen in kleinere groepen, waarbij mening paar zich afsondert van de massa. Paren en losse groepjes paren houden zich dan op en nabij de toekomstige broedplaatsen op. De paren zijn dan dus goed herkenbaar en uit hun gedrag is af te leiden dat dit lokale broedvogels zijn. Ze zijn dus op basis van gedrag te onderscheiden van de op hetzelfde moment aanwezige trekganzen, waardoor koppelreductie in deze periode zich exclusief kan richten op standganzen, en alleen wanneer op basis van het vertoonde gedrag wordt vastgesteld dat het standganzen betreffen. Verstoring van trekganzen vindt plaats door optische en geluidsverstoring van het schot. Door gebruik te maken van geluiddempers en door per dag in circa 50% van het Natura 2000-gebied rust te behouden wordt verstoring van de trekganzen zoveel mogelijk beperkt. Nazomerafschot (1 augustus tot en met 30 september) voert u niet uit op de grauwe gans. Gelet op de grote ganzenpopulatie, in combinatie met de te treffen maatregelen, voorkomt dit volgens u significante negatieve effecten op de niet-broedvogel grauwe gans. De bekende broedgebieden van de grauwe gans staan weergegeven op de kaart in bijlage 4 van de PB (zie bijlage 1 bij dit besluit).

De overige aangewezen niet-broedvogels in het Natura 2000-gebied, zijnde fuut, aalscholver, kleine zwaan, krakeend, slobend, tafeleend, kuifeend, nonnetje en meerkoet, betreffen volgens u winter- en trekvogels die ofwel niet aanwezig zijn tijdens de uitvoeringsperiode, ofwel incidenteel, maximaal 2 keer per week per deelgebied in de periode februari – april en augustus en september, kortstondig worden verstoord. De kortstondige verstoring van deze vogels zal naar uw verwachting geen negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelen van de betreffende soorten.

De overige ganzensoorten die u voornemens bent om te beheren (brandgans, grote Canadese gans, kleinste Canadese gans en Nijlgans) zijn geen van allen aangewezen doelsoorten in het Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Een toetsing van significante negatieve effecten op deze soorten is hier derhalve niet aan de orde.

Cumulatieve effecten

Op grond van de Wnb dient bekeken te worden of een te vergunnen project afzonderlijk, maar ook in combinatie met andere projecten significante gevolgen kan hebben. Deze cumulatietoets is vooral van belang voor projecten die een mogelijk negatief (maar niet significant) gevolg hebben, om te bezien of een project in cumulatie alsnog tot een significant effect zou kunnen leiden.

Doordat de maatregelen worden uitgevoerd door een vast gecoördineerd beheerteam, allen reeds bekend met de Natura 2000-gebieden waarin de uitvoering zal plaatsvinden, en in directe samenwerking met de lokale terreinbeherende organisaties, wordt volgens u met cumulatieve effecten op voorhand reeds rekening gehouden. De uitvoerders zijn tevens betrokken bij en/of verantwoordelijk voor het monitoren van de soorten waarvoor de Natura 2000-gebieden instandhoudingsdoelen kennen. Hierdoor is er bij de uitvoerders veel lokale kennis aanwezig, waardoor afstemming van de maatregelen op de aanwezige natuurwaarden in constante ontwikkeling zijn. Hierdoor is er onder de uitvoerders voldoende kennis aanwezig om goed te kunnen toetsen of de beoogde maatregelen zonder verstoring uitgevoerd kunnen worden.

Maatregelen die eventuele schade beperken

Om negatieve effecten op doelsoorten te voorkomen neemt u maatregelen, zoals voorgaand al is benoemd. Samenvattend neemt u de volgende maatregelen:

- De uitvoering van de activiteiten stemt u af met de natuurbeheerder.
- U betreedt de broedeilanden van de visdief gedurende de uitvoering van de activiteiten niet;
- Om aantasting van broedgebieden van de visdief te voorkomen plaatst u de vangkraal en container gedurende ruivangsten op minimaal 350 meter afstand van in gebruik zijnde nestplaatsen;
- Van 1 augustus tot en met 30 september voert u geen nazomerafschot uit op de grauwe gans;
- Bij afschot gebruikt u te allen tijde een geluiddemper;
- Uitvoering van afschot voert u maximaal op 2 dagen per week uit per deelgebied⁷.
- Bij afschot zijn maximaal twee uitvoerders actief per deelgebied en deze treden gezamenlijk op.
- Uitvoering van afschot vindt per dag slechts in één deelgebied plaats.
- Er worden per dag per deelgebied maximaal 60 schoten genomen.

C.3 Conclusie

Omdat er door toepassing van voornoemde maatregelen geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied0 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' is het aantonen van alternatieven, dwingende redenen van groot openbaar belang en het nemen van compenserende maatregelen niet nodig. Op basis van voorgaande is het mogelijk om voor gecoördineerd ganzenbeheer in het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' aan de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland te Haarlem een vergunning te verlenen.

Deze conclusie geldt nadrukkelijk onder de door ons gestelde voorwaarden en beperkingen.

D. SAMENHANGENDE BESLUITEN

Dit besluit heeft alleen betrekking op hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden) van de Wnb. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

D. KENNISGEVING

Van dit besluit zal conform artikel 3:44 Awb door ons kennis worden gegeven op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

<P.M.>

Rechtsbescherming

<P.M.>

Bijlage:

- Passende beoordeling ganzenbeheer, Natura 2000-gebieden: 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever', 'Naardermeer' en 'Oostelijke Vechtplassen', met projectcode FNFB2102, d.d. 24 december 2021.

Kopie aan:

- Afdeling Toezicht en Handhaving OD NHN
- Provincies Flevoland en Utrecht

⁷ De deelgebieden zijn op kaartmateriaal weergegeven in bijlage 29 van de PB, en zijn terug te vinden bijlage 1 bij dit besluit.